

PRAVILNIK O OCENJIVANJU KVALITETA SEMENSKOG MATERIJALA BILJNOG POREKLA

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Po odredbama ovog pravilnika ocenjuje se kvalitet semena biljnog porekla (u daljem tekstu: semena) na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, i drugim priredbama Novosadskog sajma.

Član 2.

Ovim pravilnikom se regulišu:

- a) Uslovi za sticanje prava na ocenjivanje,**
- b) Prethodni postupak,**
- c) Rad ocenjivačke komisije,**
- d) Način ocenjivanja,**
- e) Broj i vrsta nagrada, itd.**

Član 3.

Za sve što ovim pravilnikom nije izričito regulisano, primenjuju se odredbe Osnovnog pravilnika o ocenjivanju kvaliteta proizvoda i usluga Novosadskog sajma.

USLOVI ZA STICANJE PRAVA NA OCENJIVANJE

Član 4.

U oceni kvaliteta semena mogu da učestvuju izlagači i neizlagači na sajamskim priredbama.

Član 5.

Učesnici ocene kvaliteta semena iz prethodnog člana mogu na ocenjivanje dostaviti samo semena upisana u Registar sorti poljoprivrednog bilja Republike Srbije.

Član 6.

Po odredbama ovog pravilnika ocenjuje se kvalitet semena u sledećim **grupama**:

- 1. Seme žita,**
- 2. Seme industrijskog bilja,**
- 3. Seme krmnog bilja,**
- 4. Seme povrtarskog bilja,**
- 5. Ostala semena.**

PRETHODNI POSTUPAK

Član 7.

U prijavu za ocenu kvaliteta obavezno se unose sledeći podaci:

- tačan naziv i adresa učesnika ocene kvaliteta semena,
- naziv semena i grupa (prema članu 6. ovog pravilnika),
- potpis i pečat učesnika ocenjivanja.

Uz prijavu se obavezno prilaže dokumentacija predviđena važećim propisima (fotokopija).

Za istinitost podataka odgovara učesnik ocenjivanja. Dokumentacija se ne vraća pošiljaocu.

Član 8.

Sva semena moraju biti dostavljena u plombiranom pakovanju, uredno etiketirana svim obaveznim deklaracijama. Količina se određuje u dogovoru sa Novosadskim sajmom i ne može biti manja od bar trostrukih količina potrebnih za laboratorijske analize.

RAD OCENJIVAČKE KOMISIJE

Član 9.

Kvalitet ocenjuje Komisija koju bira Novosadski sajam.

Članovi Komisije su istaknuti stručnjaci iz oblasti koja je predmet ocene.

Komisija ne može imati manje od tri člana koji dodeljuju ocene uzorcima.

Članovi Komisije mogu biti i stručnjaci iz inostranstva.

Član 10.

Komisija postupa prema odredbama Pravilnika o ocenjivanju kvaliteta semenskog materijala biljnog porekla, kao i Osnovnog pravilnika o ocenjivanju kvaliteta proizvoda i usluga Novosadskog sajma. Rad Komisije se zakazuje prema rasporedu ocenjivanja.

Član 11.

Komisija radi na Novosadskom sajmu bez prisustva publike. Samo ocenjivanje je individualan čin, a ocene članova Komisije se ne smeju međusobno razlikovati za više od 10%. Konačna ocena predstavlja aritmetičku sredinu zbira svih ocena.

Radom ocenjivačke Komisije rukovodi predsednik, a zapisnik vodi sekretar.

Član 12.

Uzorci semena za ocenu kvaliteta pred Komisiju se iznose pod šifrom, tj. bez oznaka koje mogu otkriti poreklo uzorka.

NAČIN OCENJIVANJA

Član 13.

Ocenjivanje predstavlja bodovanje četiri kriterijuma kvaliteta semenskog materijala.

Kriterijumi kvaliteta učestvuju na sledeći način u oceni (naveden je maksimalni broj poena):

1. Čistoća semena	5 bodova,
2. Laboratorijska klijavost semena	70 bodova,
3. Energija klijanja semena	20 bodova,
4. Vizuelni izgled semena	5 bodova.

Proizvod može osvojiti najviše 100 bodova.

Bodovanje se vrši na osnovu laboratorijskog nalaza koji obezbeđuje Novosadski sajam u akreditovanim laboratorijama.

Čistoća semena obračunava se na sledeći način:

Čistoća od 100,0 do 99,6%	5 bodova,
Čistoća od 99,5 do 99,2%	4 boda,
Čistoća od 99,1 do 98,8%	3 boda,
Čistoća od 98,7 do 98,4%	2 boda,
Čistoća od 98,3 do 98,0%	1 bod,
Čistoća manja od 98,0%	0 bodova.

Bodovanje klijavosti vrši se svođenjem vrednosti klijavosti semena svih biljnih vrsta na klijavost kukuruza (90-100% klijavosti svodi se na 0-70 bodova), a **energija klijanja** na razliku klijavosti i energije klijanja (0-20% razlike svodi se na 0-20 bodova).

Vizuelni izgled semena ocenjuje se na osnovu izgleda semena (ujednačenost krupnoće, oblika, boje zrna, prekrivenosti preparatom za zaštitu semena itd.) ocenom od 1 do 5, a data ocena ujedno predstavlja i broj bodova.

Član 14.

Komisija ocenjuje prijavljene uzorke semena popunjavanjem ocenjivačkih listića.

BROJ I VRSTA NAGRADA

Član 15.

Nakon završenog ocenjivanja, komisija rangira semena i dodeljuje **pojedinačna priznanja**, prema sledećim rasponima bodova:

BRONZANA MEDALJA dodeljuje se uzorcima koji su osvojili od 50 do 59,99 bodova;

SREBRNA MEDALJA dodeljuje se uzorcima koji su osvojili od 60 do 74,99 bodova;

ZLATNA MEDALJA dodeljuje se uzorcima koji su osvojili od 75 do 89,99 bodova;

VELIKA ZLATNA MEDALJA dodeljuje se uzorcima koji su osvojili više od 90 bodova.

ŠAMPION KVALITETA GRUPE PROIZVODA se može proglasiti za sve grupe proizvoda. Za dodelu priznanja konkurišu svi proizvodi kojima je dodeljena Velika zlatna medalja, nakon što Komisija ponovi ocenjivanje, a po potrebi semena podvrgne i dopunskim fizičko-hemijskim analizama. Troškovi celokupnog postupka proglašenja Šampiona kvaliteta u grupi proizvoda terete učesnike ocene kvaliteta, ukoliko ih oni pismeno prihvate.

Proizvod koji je Šampion kvaliteta donosi proizvođaču u zbir 2,00 umesto 1,30 bodova.

Merila za predlaganje vrhunskih nagrada su:

- 1) Broj skupljenih bodova prema rangu i broju osvojenih medalja (faktor važnosti medalje);
- 2) Broj oduzetih bodova za eliminisane proizvode.

(1) Faktor važnosti osvojenih medalja (pogledati i prvi stav člana 15.)

- Velika zlatna medalja: **broj medalja x 1,30** =broj bodova,
- Zlatna medalja: **broj medalja x 1,00** =broj bodova,
- Srebrna medalja: **broj medalja x 0,75** =broj bodova,
- Bronzana medalja: **broj medalja x 0,50** =broj bodova.

(2) Broj bodova za eliminisane proizvode

Za svaki eliminisani proizvod oduzima se po jedan (1) bod, a učesnik koji ima tri (3) ili više eliminisanih proizvoda ne može da konkuriše za osvajanje Velikog Šampionskog pehara.

Član 16.

Pored pojedinačnih priznanja (medalja i Šampiona kvaliteta u grupama semena), dodeljuju se i **vrhunska priznanja Novosadskog sajma**, na osnovu merila iz prethodnog člana:

VELIKI ŠAMPIONSKI PEHAR (pretpostavlja se učešće u najmanje dve grupe, prema čl. 6.),

SREBRNI ŠAMPIONSKI PEHAR,

PEHAR NOVOSADSKOG SAJMA,

POVELJA NOVOSADSKOG SAJMA ZA KVALITET,

PLAKETA NOVOSADSKOG SAJMA ZA KVALITET.

Pored pojedinačnih i vrhunskih priznanja, Komisija u dogovoru sa organizatorom ocenjivanja, može da predloži i dodelu sledećih priznanja:

DIPLOMA SA POSEBNIM PRIZNANJEM,

DIPLOMA ZA USPEŠAN PROMOTIVNI NASTUP.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Originalni zapisnik i ostali ocenjivački materijal Komisija predaje na čuvanje organizatoru ocenjivanja, Novosadskom sajmu AD, koji čuva ocenjivački materijal i svim učesnicima omogućuje uvid u narednih godinu dana, najkasnije do ocene kvaliteta u istoj robnoj grupi, sledeće kalendarske godine.

Član 18.

Služba za ocenu kvaliteta, nakon završenog ocenjivanja, saopštava rezultate ocenjivanja, a tumačenje rezultata je u nadležnosti predsednika Komisije.

Član 19.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Novosadski sajam AD

14. 02. 2024. godine

Generalni direktor

Nikola Lovrić